

Tunumi aalisarnerup ineriartortinneqarnera pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Lars Poulsen, Siumut)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut, Nunalerinermut Imminullu Pilersornermut Naalakkersuisoq)

Apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik soqutiginantumut siunnersuuteqartoq Lars Poulsen, Siumut, Naalakkersuisut sinnerlugit qutsavigaara.

Tunumi aalisarnerup ineriartortinneqarnissaa Naalakkersuisunit pingaartinneqarluinnartut ilagaat. Nunap immikkoortuani pineqartumi aalisarnek ukiorpassuarni naammaginantumik ineriartortinneqarsimangilaq, tamannalu ima isumaqarpoq, innuttaasut Kalaallit Nunaanni sumiiffinni allanisut aalisarnermi periarfissanik tamakkiisumik iluaquserneqarsinnaasimangitsut. Taamaattumik Naalakkersuisut piffimmi aalisartut suleqatigalugit piffissaq ungasinnerusooq eqqarsaatigalugu ukiuni 2024-miit 2030-mut Tunumi aaliarnerup ineriartornissaanik pilersaarusiorsimapput. Pilersaarusiordermi, piujuartitsinissaq tunngavigalugu piffissamullu ungasinnerusumut aaqqiinissaq, taamaaliornikkut aalisartut kiisalu tunisat amerlanerulernissaat, annertunerusumillu isertitaqarfiulernissaat siunertaavoq.

Ukiuni marlunni atuutereernerani annertuumik siuariartoqarsimavoq, pingaartumik 2025-mi. 2022-miit aalisartut 75 %-mik amerleriarsimapput, tunisineq 82 %-mik annertusisimalluni, aalisartunilu kaaviiartitat agguaqatigiissillugit 74 %-mik qaffassimallutik. Taamaalilluni anguniakkat 2030-mut siunnerfigineqartussat aalajangiunneqartut tamarmik qaangerneqareersimallutik.

Ineriartortitsinissamut anguniakkat ilagaat (Anguniagaq 4) Tunumi tunisinissamut periarfissat pitsanngorsarneqarnissaat. Umiarsuarnik tunitsiviliinerit aamma nunami tunitsivinnik ingerlatsinerit suliffeqarfinit pisortanit namminersortunilluunniit pigineqartunit ingerlanneqartarput. Nalinginnaasumik umiarsuit tunitsiviit ingerlatsineri annertuumik aningaasartuuteqaataasarmata piffissap ilaanni nunami tunitsivinnut ilassutissat atorineqakkajuttarput. Taamaattumik allatut aaqqiissuteqarnissaq aamma ujartorneqarpoq, tamatumunnga ilanngullugu nunami tunitsivinnut tulaassanut assartuinissamut periarfissat pitsaannerusut. Naak nunami tunitsiviit pilersinneqarnissaanut aamma umiarsuarnik tunitsiviliinissaq periarfissatut inissinneqareeraluartut, peqatigisaanik pilersitsinissat pilerinartuusariaqarput imminullu akilersinnaasariaqarlutik.

Naalakkersuisut imaattunik apeqqutinik aqutsisoqatigiinnut saqqummiussiniarput:

- Tunumi aalisakkanik umiarsuarnik tunitsiviliinissamut periarfissat.
- Kulusummi Sermiligaamilu aalisakkerivinni tunisassiorfinnik tunisassiornermillu annertusaanissamut periarfissat.

Ineriartortitsinissamut pilersaarut aqutigalugu aalisarnermi tunngaviusumik atugassarititaasut pitsanngorsarniarlugit Naalakkersuisut sulissuteqarput. Siku silalu Tunumi allanisuulli aalisarnermut aporfiusarpoq. Taamaattumik ineriartortitsinissamut pilersaarummi ukkatarineqarput atortussat pitsaannerusut, umiatsiaaqqat pitsaannerusut, ukiuuppat aasaappalluunniit sikoqarnera pillugu paasissutissanik pissarsiaqarsinnaanissaq.

Siunertarineqarpoq, naatsorsuutigisat eqqortut tunngavigalugit amerlanerusut aalisarnermut isersinnaanissaasa qulakkeernissaat. Aalisarnermik suliaqarneq annertusippat, aamma Tunumi nunami tunitsivinnik pilersitsinissaq ingerlatsinissarlu pilerinarnerulissapput.

2024-miilli Tunumi aalisarnerup ineriartortinneqarneranut aningaasaliisoqartarpoq, taakkualu pilersaarummi siunertarineqartut naapertorlugit atuutilersinneqartarlutik. Naalackersuisut maannakkut ineriartorneq pitsaasutut isigaat, pingaartillugulu sulinerup, aalisartut, tunitsiviit aamma kommune qanimut suleqatigalugit ingerlanneqarnissaa.

Ineriartortitsinermit pilersaarut innersuussutigaara, tassani 2030-p tungaanut aalajangersimasunik arlalinnik suliniuteqartoqarmat, aammalu 2026-mut tunngatillugu pilersaarutigineqarluni suliniuteqaqqittoqarnissaanik, soorlu video-t ilinniartitsissutit, aamma Tunumi aalisartunik pikkorissaanerit, tamatumunnga ilanngullugit inuusuttunut nutaatut aalisartunngortussanut workshoppit, nalunaarut nutaaq, tassani qulakkeerneqarluni pitsaanagerusumik angallatinut tapiissuteqartarneq aamma piffissami misileraaffiusumi sikunik alapernaarsuinissaq. Tamatuma saniatigut aalisarnermi atortunut tapiissutit ingerlaannassapput. Taamaattumik ineriartortitsinermit suliniuteqarneq suli ineriartortitsinermit pilersaarutip ataaniittariaqarpoq.

2025-mut sulinermit nalunaarusiaq kiisalu 2026-mut pilersaarutit, aqutsisoqatigiinnit tusarniaaneq naammassineqarpat uuma qaammatip ingerlanerani tamanut saqqummiunneqarnissaat Naalackersuisunit naatsorsuutigineqarpoq.

Oqallilluarisi.